

מסורת הש"ס

6) וכן העיר ההשכ"א במשנה ס' פ"ח שבגמ' שלפניו לימא מלת ושמיס; 7) ופי' ע"ז מה; 8) מגילה יב, ד' ג' בערך ערך קר ו; 9) סנהדרין קה; 10) שם מה; 11) ברכות יח: שבת יג: קנב; 12) נפי' וכל שק תלמידי חכמים עירו ערך אנגריא; 13) ג"ח מחזיק; 14) ז"ל אחר ד"ה על שמו; 15) א"ח טו; 16) נסח; 17) ולקמן כג.

הגהות הב"ח

6) גמ' יבא שועל שחחר לאחוריו: 7) רש"י ד"ה נקס אחת משתי עיני דריש אמר שמשון רבש"ע שבר אחת וכו' ו רבש"ע שבר אחת וכו' ו וסבר האלמות: 8) ד"ה שער העיר בשערי עזה: 9) ד"ה גרות וכו' ואפי' עובדת כוכבים עד שאין אני ראויין ל' הס': 10) ד"ה יתומה אני שהייתי קטנה במוות אבי והשאלתי וכו' ואין נישואי עד ואזן נשואין כלום וכו' שאין זכות:

גליון הש"ס

גמ' וא"ר מרביה. לטול דף ד ע"ב: רש"י ד"ה יתומה אני כו' שבשנת ששים ליעקב. וט"ס ז"ל ממש:

לעני רש"י

פירושין. שפע אשלושיש"ש [אשלושיש"יין]. (רגל) נקובה. פודגריא. צינית (שיגרין).

מוסף רש"י

בי קארי. לנטיץ גדולת, בי בוציני. לנטיץ קטנות, כלומר דכאוו מין עלמו זה נושא וזו עולפת ונמירה 1.) שנאמר ויילך שפי. כמו (חולין נד): נוקא כלמסא דשף מנוכסיה (סנהדרין קה). שנאמר שפינן. שמעט שמיס 1000). פדגריא. אי שס החלי אף נלשוננו 1000). חד אמר פדרס. להביא ממנו פירות לאוריס כסודרה 1000). כא 22). וחד אמר פונדק. לאסמא וכו כל מני פירות 1000).

תוספות שאג"ן

זנות: החולה שבוועתו של אבימלך ובר' שחולק על מה שפי' רש"י בספר שמואל ב' ח' שאותו היבוסי היה מודיע של אבימלך ולא היו יכולין להורישו מפני השבועה שהיה כתוב על הצלמים כדאמר שם אלא סברא ליה כמאן דאמר בפירין דר' אליעזר 10) שנתים היה להם שכרת להם אברהם כשילקח מפרת אברהם אעפ"י לא באו עליהם עד בימי דוד: קמי פדוקא גירוס דובלי. לפי: חופר בבית סמלא ליק:

6) ז"ל בפירי דירא [פרק ל"ו] דשנועה אחת היתה שכת' אברהם להם שנקלח מעת התכפלה מלת בני מת ועל שם וכו'.

המקנא פרק ראשון סוטה

הוחל שבוועתו של אבימלך. בטלה לשון לשון ריבוי הוא דבר המתרבה ומלוי זו שובע פויישו"ן בלע"ז. ומה צרכה נמלא זו לא מלינו עושר בשמשון: שצרכו בלמסו. להיות זרעו כנחל שוטף. למה שנתאזה נחצרך: נקס אחס משפי עיני. 10) שבר אחת מעיני מן לי צנקמה זו ושבר האחרת לעולם הבא: שחזור לאחוריו.

3) ויקרא שמשון אל ה' ויאמר ה' אלהים זכרני נא וחזקני נא אך הפעם הזה ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתים:

אלא מעתה לא ימחה. יממה לרבי מאי שנה משלוס דלמר צפ"ק דשבת 707 י: אמר רב המנונא משמיה דעולא אסור לאדס שיתן שלוס לחצירו צצית המרחץ משוס דשס גופיה איקרי שלוס דכנתי ויקרא לו ה' שלוס ולא קא חשיב ליה צמס' סופרים 707 פ"ד) צהדי שמות שאין נמחקין ונראה דתנא ושייר ועדיף מחנון ורחוס דלמר צפרק שצועת העדות (שצועת 707 לה). דנמחק דלא אשכחן שקרא הקצ"ה שמו כך מונן והכל פריך אהא דקאמר על שמו של הקצ"ה נקרא משמע דשמו נקרא כך והיינו דקא דחי אלא מענין שמו כמו מונן על שם שהוא מונן ומרמז על צרימיו: נוס

הלילה ויאחז בדלתות שער העיר ובשתי המזוזות ויסעם עם הכריה וישם על כתיפיו וגמירי דאין דלתות עזה פחותות מששים אמה 6 ויהי טוחן בבית האסורים א"ר יוחנן אין טחינה אלא לשון עבירה וכן הוא אומר 7 תטחן לאחר אשתי מלמד שכל אחד ואחד הביא לו את אשתו לבית האסורים כדי שתתעבר הימנו אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי קמי דשתי חמרא חמרא קמי רפוקא 8 גרידיא דובלא וא"ר יוחנן כל המזנה אשתו מזונת עליו שנאמר 8 אם נפתה לבי על אשה ועל פתח רעי ארבתי וכתיב תטחן לאחר אשתי ועליה יכרעון אחריו 9 והיינו דאמרי אינשי איהו בי 10 קארי ואיתתיה בי בוציני וא"ר יוחנן שמשון דן את ישראל כאביהם שבשמים שנאמר 9 דן ידין עמו כאחד וגו' וא"ר יוחנן שמשון על שמו של הקב"ה נקרא שנאמר 10 כי שמש ומגן ה' אלהים וגו' אלא מעתה לא ימחה אלא מעין שמו של הקב"ה מה הקב"ה מגין על כל העולם כולו אף שמשון מגין בדורו על ישראל 11 וא"ר יוחנן בלעם חיגר ברגלו אחת היה שנאמר 11 ויילך שפי שמשון חיגר בשתי רגליו היה שנאמר 12 שפיפן עלי ארח: ת"ר חמשה נבראו מעין דוגמא של מעלה וכולן לקו בהן שמשון בכחו שאול בצוארו אבשלום בשערו צדקיה בעיניו אסא ברגליו שמשון בכחו דכתיב 13 ויסר כחו מעליו שאול בצוארו דכתיב 14 ויקח שאול את החרב ויפל עליה אבשלום בשערו כדבעינן למימר קמן צדקיה בעיניו דכתיב 15 ואת עיני צדקיהו עור אסא ברגליו דכתיב 16 רק לעת זקנתו חלה את רגליו 17 ואמר רב יהודה אמר רב שחזותו פדגרא א"ל מר זוטרא בריה דרב נחמן לרב נחמן היכי דמי פדגרא א"ל 18 כמחט בבשר החי מנא ידע איבא דאמרי מיחש הוה חש ביה 19 ואיבא דאמרי מרביה שמע ליה וא"ר 17 סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם דרש רבא מפני מה נענש אסא מפני שעשה אנגריא בתלמידי חכמים שנאמר 18 והמלך אסא השמיע את כל יהודה אין נקי מאי אין נקי אמר רב יהודה אמר רב אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה 19: כתיב 19 ויירד שמשון תמנתה וכתיב 20 הגה חמיך עולה תמנתה א"ר אלעזר שמשון שנתגנה בה כתיב ביה ירידה יהודה שנתעלה בה כתיב ביה עליה ר' שמואל בר נחמני אמר שתי תמנאות היו חדא בירידה וחדא בעליה רב פפא אמר חדא תמנה הואי דאתי מהאי גיסא ירידה ודאתי מהאי גיסא עליה כגון ורדוגיא ובי בארי ושוקא דנרש 21 ותשב בפתח עינים א"ר אלכסנדר מלמד שהלכה וישבה לה בפתחו של אברהם אבינו מקום שכל עינים צופות לראותו ר' חנין א"ר מקום הוא ששמו עינים וכן הוא אומר 22 תפוח והעינים ר' שמואל בר נחמני אמר שנתנה עינים לדכריה כשתבעה אמר לה שמא נכרית את אמרה ליה גיורת אני שמא אשת איש את אמרה ליה פנויה אני שמא קיבל כך אביך קידושין אמרה ליה יתומה אני שמא טמאה את אמרה ליה טהורה אני: 23 ויטע אשל בבאר שבע אמר ריש לקיש מלמד שעשה פדרס ונטע בו כל מיני מגדים רבי יהודה ורבי נחמיה חד אמר פדרס וחד אמר פונדק בשלמא למ"ד פדרס היינו דכתיב ויטע אלא למ"ד פונדק מאי ויטע דכתיב 24 ויטע אהלי אפרנו וגו' ויקרא שם בשם ה' אל עולם אמר ריש לקיש אל תיקרי ויקרא אלא

בראשית טז כג 4. ועתה השבועה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי בחדסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי וגם הארץ אשר גרתי בה: 2. ותלך האשה בן ותקרא את שמו שמשון ויגדל הנער ויברכוהו יי: שופטים יג כד 3. ויקרא שמשון אל יי ויאמר אדני אלהים וברני נא ותקני נא אך הפעם הזה האלהים ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתים: שופטים טז כח 4. וילך שמשון וילכד שלש מאות שועלים ויקח לפדים ויפן ונב אל ונב ויקשם לפידי אחר בין שני הזונבות בתוך: שופטים טז ד 5. וישב שמשון עד חצי הלילה ויקם בחצי הלילה ויאחז בדלתות שער העיר ובשתי המזוזות ויקעם עם הכריה וישם על כתפיו ויעלם אל ראש הקר אשר על פני הכרך: שופטים טז ג 6. ויאחזוהו פלשתים ויקריו את עיני וירדיו אותו עזתה ויאסרוהו בגחשמים ויהי טוחן בבית האסורים: שופטים טז כא 7. תטחן לאחר אשתי ועליה יכרעון אחריו: איוב לא י 8. אם נפתה לבי על אשה ועל פתח רעי ארבתי: איוב לא ט 9. דן ידין עמו כאחד שבטי ישׂראל: בראשית טז טז 10. כי שמש וקמן יי אלהים חן וקבוד ימן יי לא ימנע טוב להלכים בתמים: תהלים פד יב 11. ויאמר בלעם לבלק התייצב על עלתך ואלקה אולי יקרר יי לקראתי ודבר מה יראני ותגדלי ויך וילך שפי: במדבר כג ג 12. הן דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור: בראשית מט ז 13. ותישנהו על ברכיה ותקרא ואיש ותגלח את שבע מחלקות ראשו ותחל חנעוהו וקטר בחז מעליה: שופטים טז יט 14. ויאמר שאול לגשא כליו שלח תחבק ויקרני בה פן יבואו הערלים האלה ויקרני ותתעללו בי ולא אבה נשא כליו כי ירא מאד ויקח שאול את התחב ויפל עליה: שמואל א לא ד 15. ואת בני צדקיהו שקטנו לעיניו ואת עיני צדקיהו עור ויאסרוהו בגחשמים ויבאדו בבל: מלכים ב כה ז 16. ויתר כל דברי אסא וכל גבורתו וכל אשר עשה ותערים אשר בנה הלא יהמה כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה רק לעת זקנתו הקלה את רגליו: מלכים א טו כג 17. סוד יי ליראיו ובריתו להודיעם: תהלים כד יד 18. והמלך אסא השמיע את כל יהודה אין נקי וישאו את אבני הקמה ואת עציה אשר

19. ויך שמשון תמנתה ורא אשה בתמנתה מבנות פלשתים: שופטים יד א 20. ויגד לתמר לאמר חמיך עליה תמנתה לגו צאנה: בראשית לח יג 21. ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה: בראשית לח יד 22. ויחזק ויעין גנים תפוח ויהענים: יהושע טו לד 23. וישע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יי אל עולם: בראשית כא לג 24. וישע אהלי אפרנו בין ימים לחר צבי קדש ובא עד קצו ואין עוזר לו דינאל יא מה

י. תורה אור השלם

^[1] ויגד לתמר לאמר חמיך עליה תמנתה לגו צאנה: בראשית לח יג

^[2] ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה: בראשית לח יד

^[3] וישע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יי אל עולם: בראשית כא לג

^[4] וישע אהלי אפרנו בין ימים לחר צבי קדש ובא עד קצו ואין עוזר לו דינאל יא מה